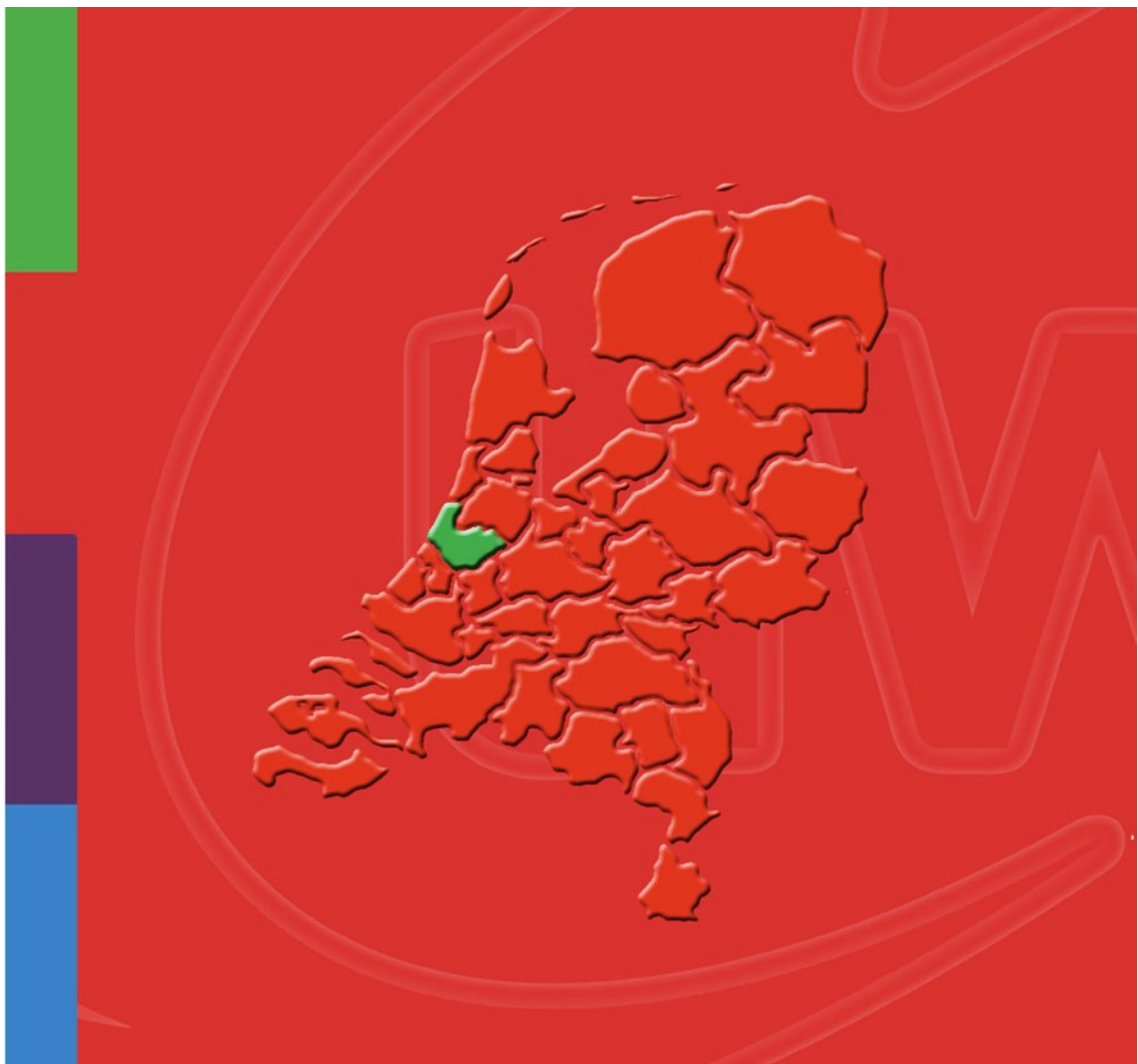

Samenvatting Regio in Beeld

Holland Rijnland

Oktober 2018

1. Waar zitten regionaal de personeelstekorten?

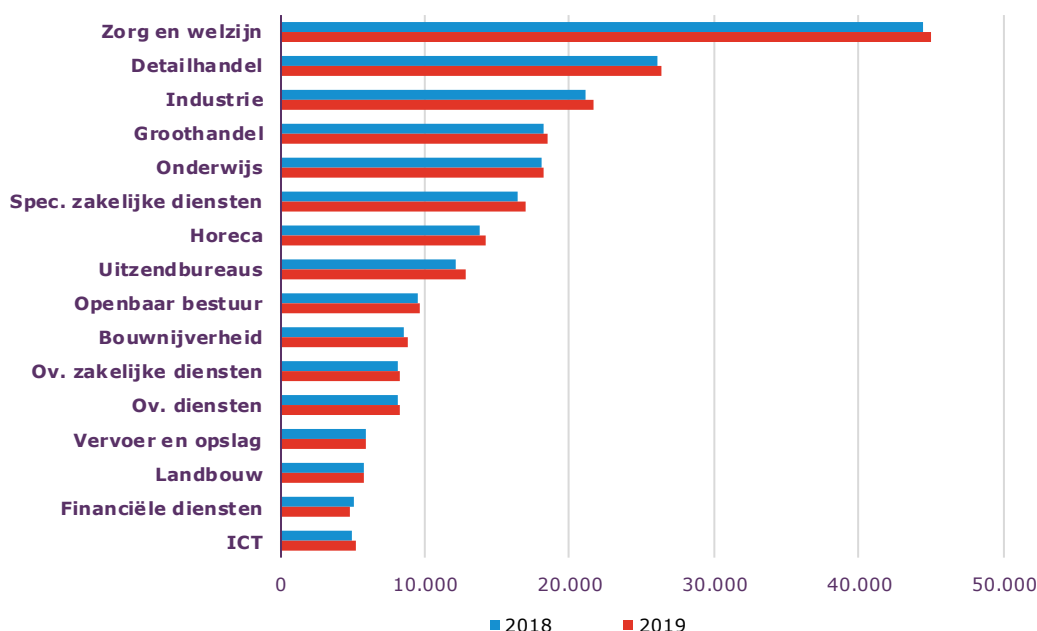
Werkgevers in Holland Rijnland hebben in toenemende mate moeite om aan personeel te komen. Ook buiten de techniek, ICT, transport & logistiek en zorg ontstaan er voor steeds meer beroepen personeelstekorten. Toch staan er ook nog steeds veel mensen langs de kant. Veranderingen op de arbeidsmarkt zorgen ervoor dat lang niet alle werkzoekenden één-op-één matchen op de aanwezige vacatures.

1.1. Banen Holland Rijnland nemen in 2019 verder toe

De Nederlandse economie groeit, na een groeispurt in 2017, stevig door in 2018 en 2019. Hierdoor komen er banen bij, ook in Holland Rijnland. In overeenstemming met de landelijke ontwikkeling vertraagt het groeitempo; de banengroei in 2019 is kleiner dan in 2018. Het totaal aantal banen groeit dus, maar in de ene sector is die groei sterker dan in de andere (zie afbeelding 1). In 2019 is de groei in Holland Rijnland relatief gezien het grootst bij uitzendbureaus, ICT, bouw en horeca. Er zijn echter ook enkele sectoren met een stabilisatie van het aantal banen van werknemers. Alleen bij de financiële diensten is sprake van een duidelijke krimp.

Afbeelding 1. Werknemersbanen per sector

Holland Rijnland, 2018 en 2019

Bron: UWV, Arbeidsmarktprognose 2018-2019

1.2. Personeelstekorten in steeds meer beroepen

Door de banengroei en de toenemende baan-baan mobiliteit blijft het aantal vacatures op een hoog niveau en houdt de spanning op de arbeidsmarkt aan. Afbeelding 2 geeft voor Holland Rijnland een selectie van beroepen waarvoor werkgevers moeite hebben geschikt personeel te vinden.

De meest nijpende personeelstekorten doen zich voor in een breed spectrum van techniek, zorg en onderwijs, gekoppeld aan enkele specifieke horecaberopen. Binnen de techniek, waar ook de meeste bouwberoepen onder vallen, gaat het om functies als monteur/installateur, autotechnicus, lasser, CNC-verspaner, elektriciens, werkvoorbereider-calculator en ambachten zoals loodgieter en timmerman. Een groot deel van de toegenomen vraag naar deze functies valt toe te schrijven aan de bloeiende bouwsector en de voortschrijdende energietransitie. Op ICT-gebied betreft het onder andere programmeurs voor specifieke talen (dot.net, java, C++, C# en PHP), architecten, systeemontwikkelaars en helpdeskmedewerkers. In het financiële domein groeit vooral de vraag naar specialistische functies op hoog niveau en ICT-gerelateerde beroepen. Ook in het onderwijs en de zorg doen zich grote tekorten voor. In het onderwijs klinkt met name een luide roep om leerkrachten basisonderwijs en docenten taalkundige of exacte vakken, terwijl werkgevers in de zorg grote moeite hebben voldoende verzorgenden, (gespecialiseerd) verpleegkundigen, woonbegeleiders, artsen en medisch specialisten te vinden. In de transport & logistiek

heerst vooral schaarste aan bestuurders van voertuigen; door uitbreidingsvraag en vergrijzing van het personeelsbestand is er een tekort aan vrachtwagenchauffeurs, buschauffeurs, trambestuurders, heftruckchauffeurs en kraanmachinisten. In de groensector en horeca komen ook steeds meer moeilijk vervulbare vacatures voor, zoals bijvoorbeeld voor restaurantkok of boomkweker, maar het betreft dan vaak functies van tijdelijke aard door seizoenswerkgelegenheid.

Afbeelding 2. Moeilijk vervulbare vacatures (selectie)

Holland Rijnland, 2018

Beroepsklasse en beroep	Beroepsklasse en beroep
Techniek	Horeca
Operator proces- en voedingsindustrie	Gastheer / gastvrouw horeca
(Bedrijfs)autotechnicus	Restaurantkok
Lasser / metaalsnijder	Economisch - commercieel
CNC verspaner	Medewerker klantcontact / klantenservice
Assemblagemonteur werktuigbouw	Productieplanner
Monteur industriële machines en installaties	ICT
Elektriciens / monteur elektro	Programmeur / developer specifieke talen (o.a. java, C#, PHP)
Installateur luchtbehandeling en koeltechniek	Architect ICT / systeemontwikkelaar
Loodgieter / installateur gawalo	Helpdeskmedewerker en gebruikersondersteuner
Grondwerker weg- en waterbouw	Financieel
Timmerman (burgerlijk, utiliteit, werkplaats, interieur)	Accountant (AA, assistent en register)
Werkvoorbereider / calculator bouw, installatie, gww	Onderwijs
Transport en logistiek	Leerkracht basisonderwijs
Heftruckchauffeur	Docent vo/mbo exacte vakken
Vrachtwagenchauffeur (binnenland)	Docent vo/mbo taalkundige vakken
Buschauffeur lijndienst en trambestuurder	Zorg
Agrarisch	Verzorgende IG
Hovenier / boomverzorger	Verpleegkundige
Boomkweker	Woonbegeleider gehandicaptenzorg

Bron: UWV

2. Welk potentieel is regionaal nog beschikbaar?

Ondanks de personeelstekorten lijkt er nog veel arbeidspotentieel beschikbaar te zijn in Holland Rijnland, zoals mensen met een arbeidsbeperking, een bijstandsuitkering en een WW-uitkering. Een deel van hen heeft of vindt echter snel werk, zeker nu de economie al jaren groeit. De kwaliteiten van beschikbare werkzoekenden sluiten echter niet altijd direct aan bij de vraag van werkgevers.

2.1. Veel WW'ers en bijstandsgerechtigden hebben een administratieve achtergrond

In Holland Rijnland zijn per december 2017 in totaal 19.900 werkzoekenden zonder dienstverband bij UWV geregistreerd en 9.110 werkzoekenden met een dienstverband (GWU). Dit zijn mensen met een WW, bijstand, Wajong, WGA of WAO-uitkering die dienstverlening ontvangen van UWV of gemeenten, en/of een actief cv op werk.nl hebben. Deze paragraaf beschrijft de geregistreerde werkzoekenden bij UWV met een WW- of bijstandsuitkering, waarvan bekend is dat ze geen dienstverband hebben. Zij kunnen interessant arbeidspotentieel voor werkgevers zijn. Beide groepen verschillen van elkaar. Zo beschikken bijstandsgerechtigden vaker niet over een startkwalificatie dan WW'ers, is hun arbeidsverleden in veel gevallen minder recent en zijn ze over het algemeen jonger.

Afbeelding 3 geeft de top 20 van meest voorkomende (hoogst gevolgde) opleidingen onder WW'ers die bij UWV geregistreerd staan zonder dienstverband. Werkzoekenden met een opleidingsachtergrond in de richtingen transport & logistiek, ICT en zorg komen in Holland Rijnland niet of nauwelijks in de top 20 voor, terwijl dat juist sectoren zijn waar de personeelskrapte relatief groot is. Het aanbod van werkzoekenden met een economisch-administratieve achtergrond is omvangrijk. In dit soort beroepen – met name op lager en middelbaar niveau – verdwijnt echter veel werk. Werkgevers die personeel zoeken kunnen zich richten tot werkzoekenden met een opleiding die verwant is aan de gevraagde opleiding. Er zijn dan vaak wel extra maatregelen nodig, zoals aanvullende scholing.

Afbeelding 3. Top 20 WW'ers zonder dienstverband, naar hoogst gevolgde opleiding
Holland Rijnland, december 2017

Niveau	Opleidingssector	Aantal
Totaal	Totaal	5.420
Hbo/bachelor	Economisch, administratief en commercieel onderwijs	590
Mbo	Economisch, administratief en commercieel onderwijs	510
Basisonderwijs	Algemeen onderwijs	400
Mbo	Technisch onderwijs	390
Mbo	Onderwijs in de persoonlijke/sociale verzorging	210
Vmbo	Algemeen onderwijs	200
Hbo/bachelor	Sociaal-cultureel onderwijs	200
Hbo/bachelor	Opleidingen voor onderwijzend personeel	190
Wo/master	Sociaal-cultureel onderwijs	180
Wo/master	Economisch, administratief en commercieel onderwijs	180
Havo/vwo	Algemeen onderwijs	160
Vmbo	Technisch onderwijs	140
Mbo	Medisch, paramedisch onderwijs	130
Vmbo	Onderwijs in de persoonlijke/sociale verzorging	120
Hbo/bachelor	Technisch onderwijs	110
Vmbo	Economisch, administratief en commercieel onderwijs	100
Wo/master	Onderwijs in de humaniora	100
Mbo	Transport-, communicatie- en verkeersonderwijs	100
Wo/master	Juridisch en bestuurlijk onderwijs	90
Hbo/bachelor	Medisch, paramedisch onderwijs	80

Bron: UWV

Uit afbeelding 4 blijkt dat ook het aanbod van bijstandsgerechtigden zonder werk niet afdoende is om de personeelstekorten in Holland Rijnland direct op grote schaal te kunnen oplossen. Veel van hen hebben

niet meer dan algemeen (basis)onderwijs genoten of een economisch-administratieve opleiding of opleiding in persoonlijke/sociale verzorging gevolgd.

Afbeelding 4. Top 20 Bijstandsgerechtigden zonder dienstverband, naar hoogst gevolgde opleiding

Holland Rijnland, december 2017

Niveau	Opleidingssector	Aantal
Totaal	Totaal	9.230
Basisonderwijs	Algemeen onderwijs	2.720
Mbo	Economisch, administratief en commercieel onderwijs	630
Mbo	Technisch onderwijs	590
Vmbo	Algemeen onderwijs	580
Vmbo	Onderwijs in de persoonlijke/sociale verzorging	380
Vmbo	Technisch onderwijs	340
Mbo	Onderwijs in de persoonlijke/sociale verzorging	320
Mbo	Algemeen onderwijs	270
Vmbo	Economisch, administratief en commercieel onderwijs	260
Hbo/bachelor	Economisch, administratief en commercieel onderwijs	190
Mbo	Sociaal-cultureel onderwijs	150
Mbo	Transport-, communicatie- en verkeersonderwijs	150
Vmbo	Onderwijs in de humaniora	140
Mbo	Medisch, paramedisch onderwijs	140
Hbo/bachelor	Opleidingen voor onderwijzend personeel	120
Hbo/bachelor	Sociaal-cultureel onderwijs	110
Wo/master	Sociaal-cultureel onderwijs	110
Wo/master	Onderwijs in de humaniora	110
Mbo	Onderwijs in de openbare orde en veiligheid	80
Wo/master	Juridisch en bestuurlijk onderwijs	70

Bron: UWV

Bovendien blijkt uit het Klantonderzoek monitor Participatiewet 2017 van de Inspectie SZW dat iets meer dan een derde van de bijstandsgerechtigden niet verwacht op eigen kracht werk te kunnen vinden. De helft van de bijstandsgerechtigden zou wel graag willen werken, waarbij het voor ruim zes van de tien mensen geen probleem is een opleiding te moeten volgen of werk te aanvaarden onder het eigen niveau. Deze knelpunten nopen gemeenten er toe veel van de werkzoekenden waar zij voor verantwoordelijk zijn stapsgewijs naar de arbeidsmarkt te brengen.

2.2. Personen met arbeidsbeperking: heterogene groep

Naast mensen met een WW- of bijstandsuitkering, baanveranderaars en niet-uitkeringsgerechtigden, kent de groep onbenut arbeidspotentieel ook veel mensen met een arbeidsbeperking. Zij vormen een heterogene groep op de arbeidsmarkt en verschillen zowel in uitkeringssituatie als in ziektebeelden. De samenstelling varieert dan ook van hoogopgeleiden met een lichte fysieke beperking tot mensen met een ernstige verstandelijke beperking zonder diploma. Vooral bij Wajongers is er vaak sprake van een combinatie van ziektebeelden. Wajongers hebben voordat ze de arbeidsmarkt betreden al een ziekte of handicap, en daarmee doorgaans ook een achterstand. Bij WIA-gerechtigden ontstond de ziekte of arbeids-handicap gedurende het arbeidzame leven. De arbeidsmogelijkheden van arbeidsgehandicapten lopen sterk uiteen en bemiddeling naar werk en inpassing in het arbeidsproces is dan ook altijd maatwerk.

Afbeelding 5. Uitkeringsregelingen naar werkend en niet-werkend

Holland Rijnland, december 2016

	Werkend	Niet werkend	Totaal	Aandeel werkend
WGA 35-80	700	730	1.440	49%
WGA 80-100	230	2.090	2.320	10%
WIA 35-min	1.110	1.210	2.320	48%
WAO	1.450	4.960	6.410	23%
oWajong	1.090	640	1.730	63%
Wajong 2010	420	740	1.160	36%

Bron: UWV

Afbeelding 5 geeft voor verschillende regelingen het aantal personen dat daar in Holland Rijnland gebruik van maakt en de aandelen werkenden. Door de heterogeniteit van de groep mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering is de toeleiding naar werk, werkhervatting en behoud van werk complex voor alle partijen die daarbij zijn betrokken. De aard van de beperking en de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt maken dat het voor veel mensen met een ziekte of handicap nog altijd lastig is om een baan te vinden en/of te behouden. Uit onderzoek specifiek naar jonggehandicapten van Regioplan (2018) blijkt dat zowel bij werkbehoud in een tijdelijk dienstverband als de overgang naar een vast dienstverband een dynamisch en complex geheel van factoren speelt.

3. Oplossingen personeelstekorten

Een goede aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt vergt een inspanning van meerdere partijen. In eerste instantie wordt uiteraard een inzet van de werkzoekende zelf verwacht. Ze kunnen hun kansen vergroten door werk te zoeken in andere, kansrijke(re) beroepen, zich bij- en om te scholen en de juiste zoekkanalen te gebruiken.

Het verkleinen van de mismatch vereist ook een inspanning van werkgevers. Zij kunnen kijken naar snelle oplossingen, zoals intensiever werven en de functie-eisen aanpassen. Een effectieve manier om functie-eisen aan te passen, is door alleen te selecteren op de belangrijkste taken die bovendien moeilijk 'on the job' te leren zijn. Er zijn ook alternatieve mogelijkheden, die in veel gevallen een grotere inspanning vragen. Afbeelding 6 toont deze oplossingen, onderverdeeld in drie categorieën: aanboren van nieuw talent, anders organiseren van werk en binden en boeien van personeel. Scholing en ontwikkeling staan bij veel van deze oplossingen centraal. Het gaat zowel om opscholing, bijscholing als omscholing.

Samenwerking tussen werkgevers, UWV, gemeenten, onderwijs en/of andere partijen is hierbij vaak cruciaal.

Afbeelding 6 Oplossingen personeelstekorten voor werkgevers

Bron: UWV

---

4. Uitdagingen voor de regionale arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt wordt momenteel gekenmerkt door een opvallende paradox. Enerzijds is er sprake van grote krapte, anderzijds geldt dat bepaalde groepen nog steeds grote moeite hebben hun weg te vinden richting duurzame arbeid. Zo bestaan er tegelijkertijd tekorten en overschotten. En dan is er ook nog de voortschrijdende technologische ontwikkeling, die banen doet ontstaan, verdwijnen en vooral ook: doet veranderen. In dit laatste hoofdstuk bespreken we kort de regionale arbeidsmarktuitdagingen die uit het samenspel tussen deze (en tal van andere) factoren ontstaan.

4.1. Bestrijden knelpunten personeelsvoorziening

Door de krapte op de arbeidsmarkt kampen steeds meer werkgevers met moeilijk vervulbare vacatures. In Holland Rijnland doet dit probleem zich met name voelen in techniek, zorg, onderwijs en horeca.

Personele problemen kunnen er zo bijvoorbeeld toe leiden dat bouwprojecten vertraging oplopen of de energietransitie minder snel verloopt dan gewenst. Ook werd in juli uit een landelijke peiling van de PO-Raad duidelijk dat slechts een derde van de vele schoolbesturen met vacatures verwachtte deze tijdig te kunnen vervullen. Het lerarentekort zou volgens het Ministerie van Onderwijs in 2022 opgelopen kunnen zijn tot 4.100 fte. In de zorg zijn de problemen ondertussen zo mogelijk nog acuter; als er niets verandert zouden hier over 4 jaar landelijk maar liefst 125.000 werknemers tekort zijn. En dat terwijl veel zorginstellingen nu al de grenzen van hun bezetting raken. De horeca kent traditiegetrouw grote schommelingen in vraag. De seizoensconjunctuur zorgt er voor dat de krapte in de herfst en winter minder groot is, maar in de welhaast tropische zomermaanden was het dit jaar voor veel horecaondernemers alle hens aan dek. Op sommige plaatsen in het land leidde de toegenomen vraag er zelfs toe dat etablissementen zich genoodzaakt zagen de openingstijden in te krimpen, of zelfs definitief de deuren te sluiten.

In Holland Rijnland zijn verhalen over dergelijke noodgrepen nog niet bekend, maar dat ook hier de personeelstekorten steeds nijpender worden is evenwel evident. Zoals hoofdstuk 3 treffend illustreert bestaan er geen standaardoplossingen om dit probleem te lijf te gaan. Er zit echter nog wel degelijk rek in de (potentiële) beroepsbevolking. Arbeidsmarktpartijen dienen daarom de handen ineen te slaan, om zo niet-werkenden en baanveranderaars te faciliteren richting krapteberoepen en werkenden voor de arbeidsmarkt, sector of organisatie te behouden. Om-, bij-, of opscholing speelt hierbij een belangrijke rol.

4.2. Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

De werknemers van de toekomst zitten op dit moment voor een groot deel in de schoolbanken of collegesalen. Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is dan ook van groot belang.

Dat begint met transparante voorlichting over arbeidsmarktkansen. Door jongeren op te leiden voor kansrijke richtingen kunnen ze daar worden ingezet waar ze het hardst nodig zijn, zodat werkgevers hun vacatures vervuld zien en de werkloosheid daalt. Zo worden krapte en mismatch beiden bestreden. Onderwijsinstellingen doen er daarom goed aan arbeidsmarktvoorlichting te verstrekken in gesprekken met betrekking tot loopbaanoriëntatie en studiekeuze. Vervolgens is het aan scholieren, studenten en hun ouders/verzorgers om hier verstandig gebruik van te maken.

Daarnaast verdient ook de samenwerking met het bedrijfsleven aandacht. Door beide werelden bij elkaar te betrekken doet het onderwijswezen immers waardevolle praktijkinzichten op en kunnen curricula worden aangepast aan veranderende eisen van werkgevers, terwijl het bedrijfsleven op de hoogte blijft van nieuwe ontwikkelingen en doeltreffender kan werven. Met inbegrip van UWV en overheden ontstaan zo regionale ecosystemen, waarin partijen elkaar opzoeken en versterken. Tot slot is er ook behoefte aan meer flexibiliteit en maatwerk, door bijvoorbeeld opleidingen modulair aan te bieden, de onderwijsvorm beter af te stemmen op de afnemer en daar waar mogelijk de programmakalender (deels) los te laten.

Deze onderwerpen weten zich inmiddels in de warme belangstelling van veel instituties. Zo biedt bijvoorbeeld het Bestuursakkoord mbo 2018-2022 van het Ministerie OCW en de MBO Raad, waarin aansluiting met de (regionale) arbeidsmarkt een centraal en terugkerend thema vormt, hoopgevend perspectief.

4.3. Mobiliseren onbenut arbeidspotentieel

Vraag en aanbod op de arbeidsmarkt passen zelden exact op elkaar. Deze mismatch in z'n geheel doen verdwijnen is een illusie, maar door onbenut arbeidspotentieel in beeld te brengen en effectief te mobiliseren kan een grote winst worden geboekt.

Zo zouden parttimewerkers bijvoorbeeld wellicht verleid kunnen worden meer uren te werken. In het tweede kwartaal van 2018 werkte maar liefst 50% van alle werkende Nederlanders in deeltijd. Alhoewel dat voor velen een bewuste keuze is, zijn er in Holland Rijnland naar schatting 14.800 werkenden die graag meer zouden willen werken. Door obstakels die dit verhinderen weg te nemen, zouden krapte en mismatch verminderd kunnen worden. Zo rekende het kabinet al eens voor dat uitbreiding van de contractomvang met één uur het tekort aan werknemers in de zorg direct met 20.000 zou verminderen.

Het onbenut arbeidspotentieel strekt zich echter nog verder uit. Denk aan de naar schatting 12.000 werklozen in Holland Rijnland, waaronder veel 50-plussers. Of de 113.000 personen in de niet-beroepsbevolking. De afstand tot de arbeidsmarkt is hier in veel gevallen groot. Omdat de entree-eisen bovendien alsmaar toenemen, vereist het mobiliseren van deze groepen vaak inzet van scholing. UWV draagt hier aan bij door de komende jaren landelijk scholingsbudget beschikbaar te stellen, terwijl er in Holland Rijnland ook vanuit de gemeenten initiatieven ontplooid worden in de richting van een regionaal scholingsfonds. Bovendien spannen meerdere partijen zich actief in om laaggeletterdheid te bestrijden, met de opzet van het Taalpunt op de vestiging van het WERKbedrijf Holland Rijnland als recent uitvloeisel.

Arbeidstoeleiding statushouders

Vanuit de gedachte dat werk niet alleen voor inkomen, maar ook socialisatie en integratie zorgt, kunnen statushouders in Holland Rijnland rekenen op warme aandacht van betrokken gemeenten. Er zijn de laatste jaren dan ook diverse projecten gestart om de arbeidstoeleiding van statushouders te faciliteren. Voorbeelden zijn de samenwerking van UWV, gemeenten, opleidingsfondsen OTIB en opleidingsbegeleider Met Technica om statushouders te laten instromen in de installatiebranche en project JAS, dat statushouders helpt sociaal en economisch zelfstandig te worden. Alhoewel deze inspanningen een stap in de juiste richting vormen, blijft de lage arbeidsparticipatie van statushouders een onverminderd aandachtspunt.

4.4. Verhogen duurzame arbeidsparticipatie personen met arbeidsbeperking

Zoals te lezen in paragraaf 2.2 komen personen met een arbeidsbeperking ondanks de Banenafpraak en inzet van alle betrokken partijen ook in de huidige arbeidsmarkt vaak moeilijk aan het werk. Iets dat helaas ook geldt voor de kwetsbaarsten onder hen, zij die tot voor kort onder de WSW (Wet Sociale Werkvoorzieningen) vielen. Uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau bleek zelfs dat de baankansen van deze groep de afgelopen jaren zijn afgenomen. En dan zijn er nog de WIA-gerechtigden, die niet tot de doelgroep Banenafpraak behoren en daardoor het risico lopen verdrongen te worden.

Als personen met een arbeidsbeperking aan de slag gaan, is de duurzaamheid bovendien vaak beperkt. Dit kan tal van oorzaken hebben. Soms is de beëindiging van een dienstverband onontkoombaar, omdat bijvoorbeeld de baan ophoudt te bestaan. Vaak kan een juiste afstemming tussen werknemer, werkgever en instanties de kans op duurzame arbeidsparticipatie echter aanzienlijk doen toenemen. Zo kan het UWV werkgevers bedienen met instrumenten als de no-riskpolis, terwijl medewerkers aanspraak kunnen maken op voorzieningen. Door begeleiding op en buiten de werkvloer kunnen problemen die een succesvol dienstverband bedreigen bovendien in de kiem worden gesmoord of zelfs worden voorkomen.

4.5. Vergroten weerbaarheid voor technologische ontwikkelingen

Vaak wordt gewaarschuwd dat robots menselijke arbeid zullen vervangen en er daardoor werkgelegenheid verdwijnt. Onderzoekers aan de Oxford University stelden in 2013 zelfs dat hierdoor maar liefst 47% van alle banen wereldwijd weggevaagd zou worden. In 2017 werd dit cijfer door een van hen bijgesteld naar 27% en begin dit jaar repte de OESO van 14%, waarbij Nederland door het hoge aandeel kenniswerkers zelfs op 11,4% werd ingeschaald. De percentages variëren dus aanzienlijk.

Waar veel minder nadruk op wordt gelegd is dat technologische vooruitgang ook banen schept. Volgens een recente schatting van het World Economic Forum (WEF) ontstaan er door digitalisering de komende jaren bijvoorbeeld maar liefst 133 miljoen nieuwe banen, terwijl er 'slechts' 75 miljoen verdwijnen. De belangrijkste verandering echter, zo schetst ook dit onderzoek, vindt plaats binnen banen. Processen, taken en dus functies veranderen door toepassing van nieuwe technologie. Dit vraagt van werknemers dat zij zich aanpassen door nieuwe kennis en vaardigheden te verwerven. Dat proces is van alle tijden, maar het tempo waarin ontwikkelingen elkaar opvolgen lag nog nooit zo hoog. Bovendien worden carrières steeds langer, waardoor werknemers langer worden blootgesteld aan veranderingen op de werkvloer.

Competentieveroudering vormt daarom een serieus aandachtspunt. De noodzaak om te investeren in de eigen ontwikkeling neemt toe. Alleen zo behouden werkenden en werkzoekenden aansluiting bij de veranderende eisen van de arbeidsmarkt en blijven ze weerbaar voor technologische ontwikkelingen. Dit legt niet alleen verantwoordelijkheid bij individuen om regie te voeren over de eigen ontwikkeling, maar doet ook een beroep op werkgevers, overheden, onderwijs en UWV, om die ontwikkeling waar mogelijk te stimuleren. Het Leerwerkloket Rijn Gouwe, met vestigingen in Leiden en Gouda, vormt in dit opzicht een treffend voorbeeld. Hier kunnen werkenden en werkzoekenden terecht voor kosteloos advies rondom scholing en opleiding, zodat leren en werken een hele loopbaan lang samengaan.

Colofon

Regio in Beeld

Regio in Beeld is een jaarlijkse uitgave van UWV

Auteur

Frank Verduijn

Inlichtingen

arbeidsmarktinformatie@uwv.nl

Redactieadres

UWV

Afdeling Arbeidsmarktinformatie en -advies

Postbus 58285

1040 HG Amsterdam

Eindredactie

Suzanne IJzerman en Roelof van der Velde

Regio samenstelling

De arbeidsmarktregio Holland Rijnland is het werkgebied van UWV WERKbedrijf vestiging Leiden. De gemeenten Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen en Zoeterwoude maken deel uit van deze arbeidsmarktregio.

Disclaimer

Meer informatie is te vinden op www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie.

Alles uit deze uitgave mag worden overgenomen, echter uitsluitend met bronvermelding.

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

UWV © 2018

